paylaşım

KARTONSAN A.Ş. HABER BÜLTENİ NİSAN '04

Kartonsan'da Kalite

içindekiler

Kartonsan'da kaliteli, çalışanına saygılı ve çevre dostu bir yaşam — S. 1
Mehmet Talu Uray

Kartonsan'da Kalite, Çevre, İş Sağlığı ve Güvenliği — S. 2
Necla Fıçıcıoğlu

Kaliteli Bir Yaşam veya Yaşamın Kalitesi — S. 8
Kaya Sarıcalı

Sağlıkta Kalite — S. 10
Ünal Çakıcı

Bizler ve Kartonsan — S. 13
Reis Pazarlama ve Kartonsan İlişkisi

Bir Zamanlar İzmit — S. 14
Tülay Filiz

Mehmet Talu Uray: **Türkiye'nin Karton ihtiyacı 260 bin ton...**

Kısa Kısa — S. 16

Dünya'dan — S. 18

Daha Önce Hiç Düşündünüz mü? — S. 20

Mehmet Talu Uray
Genel Müdür

Kartonsan'da kaliteli, çalışanına saygılı ve çevre dostu bir yaşam...

Ulusal ve uluslararası rekabetin çok yoğun yaşandığı günümüzde şirketlerin ayakta kalmasının temel gerekleri arasında artık sadece ürün ve hizmet kalitesi değil, ürün ve hizmet üretirken çevreye ve çalışanına verdikleri önem de sayılmaktadır. Günümüz tüketicileri satın aldıkları ürünün sadece kalitesi ve fiyatıyla değil, aynı zamanda üreticinin ürün ve hizmeti üretirken doğal çevrenin korunması ve çalışanı için iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili olarak aldığı önlemler, sosyal sorumluluklarını yerine getirip getirmediği ve süreklilik sağlayıp sağlamadığı ile de ilgilenmektedir.

Kartonsan, 1967 yılında kurulup, 1970 yılında faaliyete geçtiği günden günümüze, sürekli müşteri memnuniyeti doğrultusunda kaliteye önem ve öncelik veren bir şirket olmuş, her zaman daha kaliteli ürün üreterek müşteri memnuniyetinde süreklilik sağlamayı ve her geçen gün daha da artırmayı hedeflemiştir. Bu bağlamda, uzun ve kapsamlı bir hazırlık döneminin ardından 1998 yılında ISO 9002:1994 kalite güvence sistem belgesini alarak bu amacını pekiştirmiştir.

ISO 9000 kalite güvence sistemi standardı, toplam kalite yönetimi temel ilkelerini benimseyerek 2000 yılında revize edilmiş ve ISO 9001:2000 kalite yönetim sistemi standardı olarak yayınlanmıştır. Uluslararası Standard Organizasyonu (ISO) tarafından ISO 9000:1994 belgeli kuruluşlara üç yıllık geçiş süreci tanınarak belgelerini yeni standarda göre yenilemeleri istenmiştir.

Kartonsan, müşteri memnuniyetini esas alan kaliteli üretim/ürün hedefi bağlamında belgesini geçiş süreci içinde yenilemek için çalışmalara başlamış, çalışanına ve çevreye olan sorumluluğunun da bilinciyle ISO 14001 çevre yönetim sistemi ve OHSAS 18001 iş sağlığı ve güvenliği yönetim sistemi standardlarının da gereklerini yerine getirmek için hazırlıklarına devam etmiştir. Yoğun geçen çalışmalar sonrasında 08-10 Aralık 2003 tarihleri arasında BVQI tarafından yapılan belgelendirme denetimi sonucunda şirketimiz ülkemizde üçlü belgeye sahip şirketler arasında yerini almıştır.

Tüm çalışanlarımıza katkıları ve özverili çalışmalarından dolayı teşekkür eder, kaliteli, sağlıklı günler ve daha yaşanır bir çevre dilerim...

Necla FIÇICIOĞLU

KARTONSANDA KALİTE – ÇEVRE – İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ

Kartonsan, kalite, çevre, iş sağlığı ve güvenliği yönetim sistem belgelerini aldı.

Kartonsan, 1998 yılında aldığı ISO 9002:1994 belgesini ISO 9001:2000 versiyonuna göre yenilerken, ISO 14001 çevre ve OHSAS 18001 iş sağlığı ve güvenliği yönetim sistem belgelerini de alarak ülkemizde, bu üçlü belgeye sahip az sayıda kuruluştan biri olmayı başardı.

Kısaca Kalite

Ürün kalitesi, uluslararası rekabette başarıya ulaşmanın kritik faktörlerinden biridir. Bu bilinci taşıyan kuruluşlar, günümüzde müşteri mutluluğuna, çalışanların katılımına ve sürekli iyileştirme ve geliştirme ilkesine dayanan, süreçlerin ön plana çıkartıldığı, etkin bir liderlik ile kuruluşun tamamının ortak hedeflere doğru yönelmesini sağlamaktadır. Kalite ile ilgili kayıtlar M.Ö. 2150 yılına kadar uzanır. Ünlü Hammurabi Kanunlarının 229. maddesinde; 'Eğer bir inşaat ustası bir adama ev yapar ve yapılan ev yeterince sağlam olmayıp üstüne çökerek ölümüne neden olursa o inşaat ustasının başı uçurulur.' şeklinde yer alan ifade, kalite ile ilgili bir yaptırım getirildiğini göstermektedir.

Fenikeliler'de de oldukça etkili yaptırım yolları olduğu anlaşılıyor. Fenikeli bir denetçi, kalite standartlarına bir aykırılık gördüğünde bunun tekrarlanmasını önlemek için kusurlu malı imal edenin elini kesme yetkisine sahipti.

Kalkınmanın temel taşlarından biri olan standardın öneminin yüzyıllar önce Türkler tarafından kavrandığının göstergesi, dönemin padişahı II. Bayezid tarafından 1502 yılında çıkarılan ve Bursa ipeklilerinin standartlarını belirleyen Kanunname-i İhtisab-ı Bursa'dır.

Kalitenin bir kavram olarak ortaya çıkması 19. yy'a rastlar. Ancak bu dönemden sonradır ki üreticiler kalite bilinciyle ürünlerinde kendi markalarını kullanmaktan gurur duymaya başlamışlardır. Bilindiği gibi, ISO 9000 kalite standartları bir sistem modeli olarak dünyada referans alınmakta ve kullanılmaktadır. 1987 yılında yayınlanan ilk standart ve 1994 revizyonundan sonra, standartları beş yılda bir gözden geçirerek günün koşullarına göre revize etme ilkesiyle 2000 revizyonu, içerik ve yaklaşım olarak önemli değişikliklerle uygulamaya alınmıştır. ISO 9001:2000 standardının temel amacı, kuruluşların faaliyetlerine katma değer kazandırmak ve performansı sürekli arttırma olanağı sağlamaktır.

ISO 9001:2000 Kalite Yönetim Sistemi Standardı

Yapısal anlamda önemli değişiklikler kaydeden ISO 9001:2000 Kalite Yönetim Sistemi Standardı, Toplam Kalite felsefesinin esaslarına benzer 8 temel prensip etrafında yapılandırılmıştır.

Bunlar:

1. Müşteri Odaklılık
2. Liderlik
3. Çalışanların Katılımı
4. Süreç Yaklaşımı
5. Yönetimde Sistem Yaklaşımı
6. Sürekli Gelişme
7. Gerçeklere (Verilere) Dayanan Karar Mekanizması
8. Tedarikçilerle Karşılıklı İlişkiler

Müşteri memnuniyetini izlemek, dokümantasyondan çok uygulama ve performansa önem veren bir yapı oluşturmak, genel yönetim sistem prensiplerini desteklemek ve yönetim sistemlerinin entegrasyonunu kolaylaştırmak, süreç yaklaşımını esas almak, her birim ve seviyede ölçülebilir kalite hedeflerinin belirlenmesini ve hedeflere ulaşmak için sürekli iyileştirmeyi sağlayacak kalite planlamasını sağlamak, çalışanların bilgi, bilinç ve yetkinlik düzeylerini ölçerek sürekli geliştirmek standardın temel özellikleridir.

Kısaca Çevre

Çevre, insanların ve diğer canlıların yaşamları boyunca ilişkilerini sürdürdükleri ve karşılıklı etkileşim içinde bulundukları fiziki, biyolojik, sosyal, ekonomik ve kültürel ortamdır. Bir ilişkiler sistemi olan çevrenin bozulması ve çevre sorunlarının ortaya çıkması genellikle insan kaynaklı etkenlerin doğal dengeyi bozmasıyla başlamıştır.

1970'li yıllara gelindiğinde, sanayileşmiş ülkeler büyük çöp yığınları ile uğraşmak zorunda kalmışlar ve sanayileşmenin nimetleri yanında çevreye verdiği zararları da görmeye başlamışlardır. Çevre sorunlarının uluslararası düzeyde dikkat çekmesi ve bu konuda çözüm arayışları 1972 yılında düzenlenen Stockholm Konferansı ile başlamıştır. AB ülkeleri de çevreyi koruyucu önlemleri uygulamaya almak için 1973 yılında 1. eylem planını yayınlamışlardır. Bu planda alınan en önemli kararlar;

- Kirleten öder,
- Kaynaklar sonsuz değildir,
- Ürün ve faaliyetlerin çevreye etkisi yerel ve bölgesel olarak değil küresel olarak düşünülmelidir olmuştur.

Daha sonraki yıllarda her beş yılda bir uygulamalar gözden geçirilmiş, 1977'de 2., 1982'de 3. ve 1987'de 4. eylem planı uygulamaya alınarak yeni yasal yükümlülükler ve daha sıkı kontroller için tedbirler getirilmiştir. 1987 yılında Birleşmiş Milletler Dünya Çevre ve Kalkınma Komisyonu tarafından yayınlanan Ortak Geleceğimiz raporunda detaylı biçimde ele alınan **"sürdürülebilir kalkınma"** kavramı çevreyi koruma yönündeki çabaların somut adımlarla ilerlemesine olanak sağlamıştır. Ancak tüm tedbirlere rağmen yaşanan çevre faciaları, yasal düzenlemelerin tek başına çevre sorunlarını çözemediğini göstermiştir. Çevre bilincinin şirketler düzeyinde oluşumu Uluslarası Ticaret Odasının 1991 yılında Sürdürülebilir Kalkınma İş Bildirisi ve AB ülkeleri tarafından 1993'te yayınlanan 5. eylem planı kapsamında EMAS (Environmental Management and Audit Scheme) uygulaması ile olmuştur.

Ortaya çıkan bu yeni anlayış ile ülkeler, ürün ve hizmet alımlarında ulusal ve bölgesel şartlarına göre farklı yasal gereklilikleri ve farklı çevre standartlarını uygulamaya başlamışlardır. AB, ABD ve Kanada gibi ülkelerde çevre etiketi ile ilgili CERES prensipleri, Üçlü Sorumluluk İlkeleri gibi 10'dan fazla farklı program uygulamaya alınmış, bu durum ticari engel olarak ortaya çıkmaya başlamıştır.

Rio de Janeiro'da Haziran 1992'de düzenlenen Birleşmiş Milletler Çevre ve Kalkınma Konferansı sonrası toplumun ana sektörleri ile halk arasında yeni bir işbirliğini gerçekleştirmeyi hedefleyen beyanname yayınlanmış, hemen sonrasında da 1993'te ISO (International Standard Organization) tarafından çevre yönetimi konusunda çalışacak teknik komite kurulmuştur. Bu komitenin hazırladığı ve Eylül 1996'da yayınladığı ISO 14001 çevre yönetim sistemi ve ilgili standardları sanayiden de büyük destek görmüştür. Bu standardlar, şirketlerin, bugün varolan ve gelecekte olabilecek çevre ile ilgili yasal düzenlemelere uyum sağlamalarını da kolaylaştırmaktadır.

Günümüzde, dünyayı bekleyen tehlikeler;

- Küresel ısınma / sera etkisi
- Ozon tabakasındaki incelme / delinme
- Hayvan ve bitki türlerinin azalması
- Doğal kaynakların hızla tükenmesi
- Ormanlık alanların yok edilmesi sonucu erozyon
- Sanayi bölgelerindeki bacalardan çıkan asit yağmurları
- Özellikle büyük şehirlerde ve sanayi bölgelerinde yoğun hava kirliliği, su kirliliği, toprak kirliliği ve gürültü kirliliği,
- Büyük şehirlerde hızlı nüfus artışı ve buna bağlı plansız yapılaşma / yerleşim
- Görüntü kirliliği

- Radyoaktif kirlilik
- Uzay kirliliği
- Teknolojik kirlilik
- Elektromanyetik kirlilik

olarak tanımlanabilir.

"Sağlıklı bir yaşamın sürdürülebilmesi ancak sağlıklı bir çevre ile mümkündür." sloganıyla çevremizi korumak için çevre yönetim sistemi standardlarının etkin şekilde uygulanmasına ihtiyaç vardır.

ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi Standardı

Uluslararası alanda oluşturulan çevre yönetim sistemi standardları, şirketlerin çevreyle ilgili çabalarını, sürdürülebilir kalkınma ortak amacına yönlendirmelerine yardımcı olmaktadır. Bu standard, her tip ve büyüklükteki kuruluşun kendi ürün ve hizmet faaliyetlerinin çevre üzerindeki etkilerini kontrol etmesine yardımcı olan bir yönetim aracıdır ve genel yönetim sisteminin, çevre politikasının geliştirilmesi, uygulanması, başarıya ulaştırılması, gözden geçirilmesi ve iyileştirilmesi amacını güden, kuruluş yapısını, planlama faaliyetlerini, sorumluluklarını, uygulamalarını, işlemlerini ve kaynaklarını da içine alan parçasıdır. ISO 14001 standardı, şirketler için çevre yönetimi konusunda yol gösterici bir rol üstlenmekte ve çevresel performansın iyileştirilmesine yardım etmekte, yasal düzenlemelere uyumu kolaylaştırmakta, toplumdaki imajlarını iyileştirmelerine yardımcı olmakta ve şirket kültürlerinin çevre sorunlarına daha duyarlı hale gelmesini hızlandırmaktadır.

Neden Çevre Yönetim Sistemi?

* Kaynak kullanımını azaltarak maliyetleri düşürmek,
* Çevre ile ilgili mevzuata uygunluğu sağlamak,
* Çevre ile ilgili uygulamalarda güven oluşturmak,
* Maliyetlerde tasarruf yapmak,
* Çevre boyutlarını ve etkilerini belirleyerek kontrol altına almayı sağlamak (kirliliği önlemek, atıkları azaltmak, geri dönüşümü arttırmak ve yeniden kullanımı garanti altına almak),
* Acil durumlarda çevre etkilerinin önlenmesini veya hafifletilmesini garanti altına almak,
* Çevresel etkilerin ve çevre performansının çevre politikasına uygun olarak sürekli olarak izlendiğini ve iyileştirildiğini kanıtlamak,
* Pazarda rakiplere karşı avantaj sağlayarak rekabet gücünü arttırmak için.

Tüketicilerin, kuruluşların çevre performansları konusunda talep ve beklentileri sürekli artmaktadır. Bu nedenle ISO 14001 çevre yönetim sistemine küresel ticaretin pasaportu olarak bakmak mümkündür.

Kısaca İş Sağlığı ve Güvenliği

18. yüzyılda İngiltere'de buharın keşfi ile başlayan makineleşme, hem iş kazalarını hem de meslek hastalıklarını beraberinde getirmiştir. 1802 yılında İngiltere'de dokuma fabrikalarında ucuz emekçi olarak çalışan çocuk yaştaki işçilerin sağlıklarını korumak için çıkartılan kanun (Health and Moral Act of Apprentice) iş sağlığı ve güvenliği kapsamında çıkan ilk mevzuatı oluşturmuş, sonraki yıllarda bu alanda çok sayıda kanun çıkarılmıştır. 1974 yılında yapılan son bir hukuki düzenleme ile de tüm ülkeyi ve çalışanları kapsayan iş sağlığı ve iş güvenliği kanunu (Health and Safety of Work Act) çıkarılmış, İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Kurulu (Health and Safety Commission) kurulmuş ve bu kurula Çalışma Bakanlığının onayı ile bu alanda her türlü önlemi almaya yönelik düzenlemeler yapabilme ve uygulamaya koyma yetkisi verilmiştir.

Sanayi devriminin diğer ülkelerde de yaygınlaşması sonucu, Almanya'da 1839, İsviçre'de 1840, Fransa'da 1841 ve ABD'de 1877 yıllarında iş sağlığı ve güvenliği konusunda kanunlar çıkarılmış ve uygulamalar giderek bu alanda geliştirilmiştir. Bu konuda en köklü ve ayrıntılı gelişmeler ABD'de olmuş, farklı kuruluşlarca yürütülen uygulamalar, teknolojinin hızla gelişmesiyle riskin artması karşısında iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili çalışmaların koordine edilmesini gerektirmiştir. Normalde eyaletler bırakılan uygulamalar, 1936 yılında 'Walsh-Healey Act' ile Federal hükümetin kontrolüne girmiştir. 1970 yılına gelindiğinde bütün Federal Devleti kapsayan işçi sağlığı ve iş güvenliği kanunu (Occupational Safety and Health Act (OSHA)) yürürlüğe konmuştur. Almanya'da ise eyaletlerde işçi sağlığına ve iş güvenliğine ilişkin Federal ve eyalet kanunlarının uygulanmasını sağlamak amacıyla iş teftiş kurulu, federal düzeyde kazalarda sigorta güvencesini sağlamak için de 'İş Güvenliği ve Kaza Araştırma Merkezi' kurulmuştur.

Gelişmiş ülkeler 1984 yılına kadar, teknolojinin hızla ilerlemesi karşısında artan iş kazaları ve meslek hastalıklarını en aza indirmek için işçi sağlığı ve iş güvenliği kapsamındaki kanunlarını çıkarmışlardır. Ülkemizde 1971 yılında iş kanunu, 1973 yılı başında da işçi sağlığı ve iş güvenliği tüzüğü yayınlanarak yürürlüğe girmiş, zaman içinde farklı sektörlere yönelik (Örn. yapı işleri, maden ve taş ocakları, ağır ve tehlikeli işler, vb.) tüzükler yayınlanarak çalışan

sağlığı ve iş güvenliği güvence altına alınmıştır. Günümüzde bir çok işletme çalışma şartlarına ilişkin sorumlu yaklaşımlarını kamuya beyan etmeyi tercih etmektedirler. Bu amaçla gelişmiş ekonomilere sahip ABD ve İngiltere gibi ülkelerde çeşitli çalışma grupları ortak girişimlerde bulunmuşlardır. Daha önceleri İktisadi Öncelikler Konseyi Akreditasyon Bölümü(CEPAA) olarak tanınan Social Accountability International (SAI) tarafından ABD'de yayınlanan OHSAS 18001 standardı ve İngiltere'de BSI tarafından organize edilerek 13 kuruluşun katılımı ile geliştirilen çalışmalar sonrası 1999'da yayınlanan BS 8800 standardı, bu alandaki denetlenebilir standartlardır.

OHSAS 18001 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi Standardı

OHSAS 18001 yönetim sistemi, zararla sonuçlanabilecek olası tehlikelerin önceden tespiti ve gerekli önlemlerin alınması temeli üzerine kurulmuştur. İş kazası ve meslek hastalıklarını en aza indirmek ve işçi sağlığı ve iş güvenliği ile ilgili yasal yükümlülükleri yerine getirmek için uyulması gereken şartlar yerine getirildiğinde, iş kazası ve meslek hastalıklarının yüksek maliyetleri en aza indirgenebilir ve çalışan memnuniyeti arttırılabilir.

Bu standard kapsamında, kuruluşların iş sağlığı ve güvenliği politikalarının oluşturulması, risk analizi yapılması, organizasyon yapılarının bu kapsamda gözden geçirilmesi, her düzeyde çalışanların gereksinimlerinin (sorumluluk, yetki, eğitim, vb.) saptanması, iş sağlığı ve güvenliği planlarının oluşturulması ve bu plan dahilinde hedef, strateji, performans parametrelerinin belirlenmesi gerekmektedir.

Neden İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi?

- Tehlike, risk ve risk derecelerini belirleyip önlemler alarak çalışanların maruz kaldıkları riskleri en aza indirgemek,
- İş sağlığı ve güvenliğini iş performansının bir parçası olarak tanımlamak,
- Çalışan performansını arttırmak,
- Yasaların gerektirdiği düzenlemeleri sağlamak,
- Çalışanların bilgi ve bilinç düzeylerini arttırarak tehlike ve riskler konusunda uyarmak,
- Çalışanlar ile ilgili uygulamalarda güven sağlamak,
- Sürekli maliyet-yarar bir performans gelişimini sağlamak,
- Acil durumların çalışanlara etkilerinin önlenmesini veya hafifletilmesini garanti altına almak,
- Diğer şirketler ya da müşterilere karşı duyarlı, sorumlu bir imaj yaratmak için.

Biz Neler Yaptık?

Ürün kalitesinde Avrupa standardını yakalayan Kartonsan, sistem kalitesi çalışmalarında da aynı başarıyı devam ettirmektedir.

1998 yılından beri ISO 9002:1994 kalite güvence belgesiyle çalışan Kartonsan'da ISO 9001:2000 versiyonu çalışmaları da 2003 yılı itibariyle başlatılmış ve Bureau Veritas (BV)'tan 'ISO 9001:2000 kalite yönetim sistemi standardı' ve 'süreç yönetimi' eğitimleri alınmıştır.

İstanbul Green Park Otel'de 4 gün süreyle iki grup halinde gerçekleştirilen eğitimlerden sonra yapılan Yönetim Gözden Geçirme Toplantısında, Kartonsan süreçleri;

- Yönetim Süreçleri,
- Ana Süreçler ve
- Destek Süreçleri

olarak belirlenmiş, mevcut dokümantasyon ve departmanların faaliyetleri süreç yaklaşımı ile ele alınmıştır.

Artan ulusal ve uluslararası rekabet ve çevre koruma ile ilgili yeni hukuksal uygulamalar, ürün ve hizmetlerin teminine ilişkin yeni talepleri de birlikte getirmektedir. Talepleri gittikçe artan uluslararası ticaret çerçevesinde fark yaratabilmek amacı ile şirketler için sadece kaliteye ve kalite sistemlerine yapılan yatırımlar yetersiz kalmakta, ürün ve hizmeti üretirken çevreye saygılı olmaları, iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili önlemleri almaları, sosyal sorumluluklarını yerine getirmeleri ve tüm bunlarda süreklilik sağlamaları da gerekmektedir. Tüketiciler gözünde artık sadece ürünün maddi değeri ve kalitesi o ürünü satın almak için yeterli olmamakta, satın aldıkları ürünün arkasındaki kuruluşun çevre, çalışan ve toplum için ne yaptığı da önem kazanmaktadır. Doğal çevreyi koruma, müşterilerin tercihlerini dikkate alarak kaliteli ve güvenli ürünler sunma, çalışanların temel hak ve özgürlüklerine saygı gösterme, şirketi ortakların haklarını koruyacak ve yatırımları karlı

kılacak şekilde yönetme, faaliyetlere ilişkin doğru bilgi sunma ve toplumun refah düzeyine katkıda bulunacak ve toplumsal yaşamı zenginleştirecek eğitim, sağlık ve diğer etkinlikleri destekleme gibi konuların sürekli olarak gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

Kartonsan olarak çevreye ve çalışana saygı ilkesiyle, ISO 9001:2000 Kalite Yönetim Sistemi çalışmalarına ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi ve OHSAS 18001 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi ile ilgili hazırlıklar da dahil edilerek entegre yönetim sistemi belgesi alınması hedeflenmiştir. Bu amaçla BV tarafından, fabrikada üç günlük çevre ve iş sağlığı-güvenliği kapsamında mevcut durum denetimi yapılmış, hemen sonrasında İzmit-Grand Yükseliş Otel'de, denetim sırasındaki gözlemleri ve değerlendirmeleri de kapsayacak şekilde ikişer günlük ISO 14001 ve OHSAS 18001 eğitimleri gerçekleştirilmiştir. 2003 yılı yatırımları ve yapılması gerekenler için hazırlanan çalışma planı doğrultusunda hazırlıklar yürütülmüştür. Hemen sonrasında Genel Müdürlük'te de çevre ve iş sağlığı-güvenliği kapsamında mevcut durum denetimi gerçekleştirilmiş, eksikler ve iyileştirmeye açık alanlar tespit edilmiş, iyileştirme faaliyetleri için plan oluşturularak çalışmalar yapılmıştır.

Çevre boyut - etki ile iş sağlığı - güvenliği tehlike - risk değerlendirmeleri yapılmış, puanlamalar sonucu yüksek öncelikli iyileştirmeye açık alanlar belirlenerek hemen önlem alınması gereken konularda düzeltici faaliyetler gerçekleştirilmiştir. Yatırım gerektiren durumlar, bir plan çerçevesinde 2004 yılından itibaren yatırım projelerine dahil edilmeye başlanmıştır.

Çevre ve iş sağlığı-güvenliği kapsamındaki yasal yükümlülüklerimiz gözden geçirilmiş, halen yapılanlar ve yapılması gerekenler belirlenmiştir. İç-dış saha gürültü ölçümleri, emisyon ölçümleri, çalışma ortamı hava kalitesi (toz, vb.) ölçümleri, içme-kullanma sularının bakteriyolojik, fiziksel ve kimyasal analizleri, asansör, basınçlı tankların kontrolu, caraskal, sapan vb. kaldırma ekipmanlarının periyodik kontrolleri, radyoaktif kaynak ve paratonerlerin radyoaktivite ölçümleri, topraklama kontrolleri, çalışanların periyodik sağlık muayeneleri, odio testleri ve akciğer taramaları, grip aşısı vb. periyodik kontroller düzenli olarak yasal süreleri dahilinde yapılmaya başlanmıştır.

Proses kanalları rehabilite edilerek üzerleri kapatılmış, yağmur suyu kanallarına proses suyunun karışması engellenmiştir.

Tatbikatta olay yerinde değerlendirme.

Çalışanlar tahliye ediliyor.

Çalışanlar acil durum toplanma alanında.

Çalışanlara, çalıştığı ortam ve işinin gerektirdiği koruyucu iş güvenliği malzemeleri gözlük, baret,
çizme, maske, eldiven, vb.) verilmiş, eğitimlerle birlikte doğru ve sürekli kullanmaları sağlanmıştır.
Sistem eğitimleri tüm fabrika ve Genel Müdürlük çalışanlarına verilerek politika ve uygulamaların yayılımı sağlanmıştır. İç denetçi eğitimi Bureau Veritas tarafından 20 çalışanın katılımı ile Ekim ayında gerçekleştirilmiş hemen ardından iç denetimler yapılmıştır. İç denetimler sırasında belirlenen uygunsuzluklar, denetim sonrası yapılan Yönetim Gözden Geçirme Toplantısında ele alınmış, düzeltici faaliyetler hemen başlatılmıştır.

Hem çevre, hem de iş sağlığı ve güvenliği yönetim sisteminde çok önemli bir konu olan acil durumlar ve acil durumlara hazırlık kapsamında Artı Danışmanlık firmasından fabrikadaki acil durum planlarının hazırlanması ve senaryolu tatbikatlar için danışmanlık hizmeti alınmış, eğitim ve hazırlık çalışmasının ardından kimyasal dökülmesi ve sonrasında çalışanın yaralanması acil durumu için senaryolu tatbikat yapılmıştır. Fabrikadaki tatbikatın hemen sonrasında Genel Müdürlük'te de, mutfakta tüp patlaması sonrası yangın ve çalışanın yaralanması acil durumu için senaryolu tatbikat gerçekleştirilmiştir. Kartonsan tüm hazırlıkların tamamlanarak uygulamaya alınması sonrasında, 08-10 Aralık 2003 tarihleri arasında BVQI tarafından gerçekleştirilen entegre yönetim sistemi (ISO 9001:2000, ISO 14001 ve OHSAS 18001) belgelendirme denetimi sonrasında üçlü belgeyi almaya hak kazanmıştır.

Yenilikçi ve yaratıcılık vizyonuna sahip kadrosuyla, üretilen her ürünle, tüm beklentilere yanıt vererek müşteri memnuniyetini en üst düzeye taşımayı hedefleyen Kartonsan Karton San. ve Tic. A.Ş. kurulduğu ilk günden itibaren sektördeki farklılığını bu bağlamda da ortaya koyarak çalışmalarına devam etmekte, Türkiye'de üçlü belge sahibi az sayıda kuruluştan biri olmanın mutluluğunu yaşamaktadır.

Acil durum koordinasyon merkezi

Yaralıya müdahale edilirken

Tatbikat sonrası durum değerlendirmesi

KALİTELİ BİR YAŞAM veya YAŞAMIN KALİTESİ

Kaya Sarıcalı

Türk Dil Kurumu kaynaklarına göre (www.tdk.gov.tr/sozluk.html) "Kalite" sözcüğü, dilimize, her ne kadar Fransızca'dan geçmişse de, Türkiye Türkçe'sinde iki ayrı bağlamda kullanılıyor. Birinci bağlamda "üstün nitelikli" demek. Bu yazının "veya"dan önceki başlığı bu anlamda kullanılmış. Yani, üstün nitelikli bir yaşam, demek. Kaliteli bir

insan, kaliteli bir otel ve benzer örneklerde olacağı gibi, bir şeyin başına "li" ekiyle birlikte "kalite" sözcüğünü eklediğimizde hemen o şeyi beğendiğimizi belirtmek üzere değerlendirmiş oluyoruz. "Kalitesiz"lik ise tam tersi, düşük nitelikli demek. Doğal olarak, çevremizde bu etiketi yapıştırdığımız bir sürü örnek var.

KURUMSAL KALİTE

Sözcüğün ikinci kullanım şekli ise, "bir şeyin iyi veya kötü olma özelliği"ni belirtmek üzere. Kumaşın kalitesi..., yemeğin kalitesi ... gibi örneklerde olduğu gibi, her hangi bir özne, nesne veya olayın niteliğini kötü-iyi arasındaki bir ölçekte değerlendirebiliyoruz. Bu yazının "veya"dan sonraki başlığı da bu bağlamda. Konu kalite olunca, başlangıcı da kaliteli olmalı. Bir şeyin kalitesini konu etmeden önce kalitenin kendisinin konu edilmesi gerekmez mi? Belki de "üstün nitelikli"liğin veya "bir şeyin iyi olma özelliği"nin ilk kuralını koymuş oluyoruz.

"Kalite"nin ne olduğu veya ne olmadığı sorununu aştıktan sonra sıra ikinci sözcüğe gelmiş oluyor. Yaşam sözcüğü için, ki biraz eskimişi hayat, bir şey söylemeye gerek var mı ki ! Doğduğumuz andan beri, zaten hepimiz onun içinde ve onu deneyimleyip durmuyor muyuz !

Bir şeyin kalitesini konu etmeden önce, kalitenin kendisinin konu edilmesi gerekmez mi?

Biz onun içinde ama o da bizim içimizde, sınırları bile belli olmayan karmaşık bir bütünlük içinde birlikte var olmuyor muyuz !

Yaşamı da böylece çağrıştırdıktan sonra, artık can alıcı sorularımızı sorabiliriz :

"Yaşamın kalitesi nedir, nasıl yükseltilir ?" veya "Kaliteli bir yaşam nedir, nasıl sağlanır ?"

Kurumların "kalite"si veya "kalite"li kurumlar söz konusu olduğunda, yapılması gerekenler, resmi, gönüllü, ticari ve endüstriyel kuruluşlar için pek de zor değil. Öncelikle doğru olarak algılanmış bir kalite anlayışı, sonra istem (irade) ve kararlılıkla birlikte para gerekiyor. Ön koşullar belli ve yol haritası çizilmiş. Ürün veya hizmet kalitesinin yanısıra, çalışanların iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili ilke ve kurallara uyulduğunda bir çok şey tamam oluyor. Hele bir de doğal çevre ile iyi ilişkiler kuruluyorsa söylenecek fazla bir şey kalmıyor geriye.

Bu arada, kalite kavramının yıllar içinde değişikliğe uğradığını da söylemek gerekir. Örneğin, bu kavram, ilk zamanlar ürün veya hizmet ile doğrudan bağlantılıydı. Sonraları, ürün veya hizmeti dolaylı olarak ilgilendiren unsurların da, bir sistem bütünlüğü içinde, bu kavrama dahil edilmesi kaçınılmaz oldu.

İNSAN YAŞAMI

Her ne kadar, kurumları canlı organizmalar olarak algılamak isteyen modern yönetsel anlayışlar olsa bile, konu, "birey" denilen "özne"nin kişisel yaşamını ilgilendiren "kalite" olgusuna gelince durum hemen çetrefilleşiyor. Bu çetrefilliğe açıklık getirmek üzere, insan yaşamını dışsal ve içsel yönleri olan bir olgu olarak görmek mümkün. Dışsal yaşam alanları söz konusu olduğunda, çalışanlar, iş hayatında öğrendikleri kalite ilke ve kurallarını, iş dışı yaşamlarında, yani evde, sokakta ve diğer toplumsal alanlarda uygulayamazlar mı ! Neden olmasın ki, hele kaliteyle ilgili davranışlar alışkanlık haline geldiyse, hele bir de özümsendiyse, aksini düşünmek mümkün bile değil. Yani, insan yaşamının dışsalındaki bir alanda geçerli olan bir bilgiyi, o bilginin geçerli olabileceği diğer alanlara da kolaylıkla taşıyabiliriz. İnsan, kendi dışında, hem diğer insanlarla, hem de doğal ve toplumsal sistemin diğer öğeleriyle çok parametreli yoğun bir ilişki içinde. Bu ilişkilerin tümünün içsel yansımaları olduğu bir gerçek. Bunun yanısıra insan bilinci (farkındalığı) kendi iç dünyası ile de ilişki içinde. Yani, insanın bir de içsel yaşamı var. İşte tüm bu ilişkiler yumağının ortasındaki insan, kurumların hizmet ve ürün üretmesi gibi, duygu, düşünce, söz ve davranış üretiyor. Bu da bizi insanın iç yaşamındaki kalite sorununa götürüyor.

İnsan yaşamı için kalite ölçütleri neler? Kim verecek bu kalite belgesini?

Nerdeyse, yeryüzündeki insan sayısı kadar, birbirinden farklı yüz şekillerinin ve parmak izlerinin var olduğu bir dünyada, kimseyi dışlamayacak bir içsel yaşam kalitesi oluşturabilir mi?

BİR BAŞKA SORUN

Kurumlar için, önceden tanımlanmış standartlara göre kaliteyi izleyen ve kalite belgesi veren kuruluşlar var. Ama insan yaşamı için kalite ölçütleri neler ki, sonra, kim verecek bu kalite belgesini ? Toplumun sözlü ve yazılı kurallarına uygunluk kalite için yeterli olabilir mi ? Bir sağlık kuruluşundan alınan sağlamlık raporu kısmen bir çözüm sağlayabilir mi ? Biz farkında olalım veya olmayalım, çevremizdeki insanlar, haklı veya haksız, önyargılı veya tarafsız olarak, biraz da gizlice, zaten kalite belgemizi yazmıyorlar mı ? Yoksa son yolculuğumuza katılanların davranışlarında mı ortaya çıkacak kalitemiz veya geride bıraktığımız anıların, yapıtların ve sözde mülkiyetlerin anlamında mı ? Yoksa son yolculuğun da ötesinde başka bir yerlerde ve başka bir şeylerde mi ?

SON SÖZLER

Bu yazının amacı sizlere "yaşam" ve "kalite" ilişkisinin ne olduğunu veya nasıl olacağını öğretmek değildi. Ancak, bilimcilerin "Maslow'un ihtiyaçlar öğretisi" dedikleri bir kurama göre, hangi sosyo-ekonomik, sosyo-kültürel veya sosyo-psikolojik katmanda olursak olalım, sevdiklerimiz için, yani kendimiz ve yakınlarımız için, diğerleri ve ötekiler için, şimdiye dek yaptıklarımıza veya yapmadıklarımıza rağmen, hala yapılacak bir şeyler olabileceği konusunda ilgi uyandırmaktı. Yönünüz ve yolunuz ne olursa olsun, hepinize, birbiri içine geçmiş kozmik, doğal, toplumsal ve kişisel sistemlerle harmoni (uyum) içinde bir yaşam ve kalite ilişkisi diliyorum.

SAĞLIKTA KALİTE

Dr. Ünal Çakıcı

Sağlık; Kişinin bedensel, ruhsal ve sosyal olarak tam bir iyilik hali olarak tanımlanırken, kişilerin ve toplumların sağlıklarını korumak, hastalandıklarında tedavilerini yapmak, tam olarak iyileşmeyip sakat kalanların başkalarına bağımlı olmadan yaşayabilmelerini sağlamak ve toplumların sağlık düzeylerini yükseltmek için yapılan planlı çalışmaların tümüne de "Sağlık Hizmetleri" denir.

Sağlık hizmetlerinin;

1-Koruyucu,

2-Tedavi edici,

3-Rehabilitasyon hizmetleri olarak üç boyutu vardır.

Koruyucu Sağlık Hizmetleri:

Bu hizmetler kişiye ve çevreye yönelik olmak üzere iki grupta ele alınır.

A-Kişiye yönelik koruyucu hizmetler: Bu tür sağlık hizmetleri doğrudan bireylere götürülür. Bunlar, bağışıklama, ilaçla korunma, erken tanı, iyi beslenme, aile planlaması, sağlık eğitimi.

B-Çevreye yönelik koruyucu hizmetler: Çevremizdeki olumsuz biyolojik, fizik ve kimyasal faktörleri yok ederek, düzelterek, yada insanları etkilemelerini önleyerek kişilerin sağlıklarını koruyabilmektir.

Tedavi Edici Sağlık Hizmetleri:

Üç basamakta ele alınır.

1) Birinci basamak,

2) İkinci basamak,

3) Üçüncü basamak,

Rehabilitasyon Hizmetleri:

İki türü vardır.

1)Tıbbi rehabilitasyon,

2)Ruhsal rehabilitasyon.

Bununla beraber sağlık hizmetlerinin ilk ve temel amacı kişilerin hasta olmalarını engellemek, yani onları hastalıklardan korumaktır. Çünkü sağlıklı olmak temel bir insan hakkıdır. O nedenle hizmetlerin götürüldüğü en önemli grup, sağlam kişilerdir. Gelişmişliğin en önemli kriterlerinden biri bebek ölüm oranının düşüklüğüdür. Oysa ülkemizde bu oran çok yüksek olup %0,50' dir. Sağlık hizmeti özünde diğer hizmet alanlarıyla benzer özellikler taşımakla beraber, onlardan belirgin farklılıklar gösterir. Her şeyden önce hasta olan herkese hizmet vermek esastır. Ancak sağlık hizmeti pahalı bir hizmet olduğundan ekonominin temel unsuru olan "sınırlı olanaklarla sınırsız isteklerin karşılanmasında" objektif kriterlerin esas alınması gerekmektedir. Bu nedenle insanların sınırsız isteklerinin kişisel beklentiler ölçüsünde karşılanmasından çok, konuya sistemli bir biçimde yaklaşılması uygun olacaktır. Sağlık hizmeti pahalı bir hizmettir ancak, tedavi edici sağlık hizmetleri her zaman için koruyucu sağlık hizmetlerinden çok daha pahalıdır. Bununla beraber koruyucu sağlık hizmetlerine ayrılan pay sürekli olarak azalırken, yataklı tedavi harcamaları artmaktadır.

Ancak bütün bunlardan önce kişinin kendi sağlığına önem veriyor olması gerekir. Çünkü ailesel risk faktörü taşıdığı halde gıdasına dikkat etmeyen, sigara ve alkol kullanan, yaşantısına egzersizi yerleştirmemiş bir kişiye sağlık taraması dahil ne oranda sağlık hizmeti verilebileceği tartışmaya açıktır. Bu nedenle sağlık hizmetinde kaynakların (insan kaynakları dahil) objektif olarak tahsis edilmesi ve bu hizmetin sürekliliğinin sağlanması gerekir. Son yüzyılın özellikle ikinci yarısından başlayarak ivme kazanan pek çok kavram gibi "Toplam Kalite" kavramı da endüstriyel işletmelerden köken almış ve giderek sosyal alanlara yayılmıştır.Bugün gerek hizmet üretimi, gerekse mal üretimi olsun üretimin her alanında sıkça sözü edilen moda bir deyim olmuştur. **Kavramın sağlık sektörü ile tanışması ise 5-6 yıllık bir süreci kapsamaktadır.** Çoğu zaman kendi başına tek bir kavram olarak kullanılsa da, daha bütüncül bakıldığında, kavram yalnızca organizasyonel bir dönüşüm yada rekabette avantaj sağlayan bir uygulamadan öte bir **"Yönetim Felsefesidir"** Toplam Kalite Yönetimi, bir sistem bütünlüğü içinde, bir örgütün ve fonksiyonlarının tüm boyutlarında-insan ilişkilerinde, mevcut yöntem ve tekniklerde, ürün ve hizmette yani bütünüyle örgüt kültüründe olumlu yönde sürekli gelişimi esas alan bir felsefe olarak ele alınmalıdır. Halen toplam kalite yönetimi kavramının tanımladığı uygulama; üretim hatalarının, üretimin her aşamasında, dolayısıyla tam üretim akışının içinde ve üretenler tarafından saptanmasını, hatalı parçaların bu şekilde üretim akışının izleyen aşamalarına geçmesine fırsat verilmeden yakalanmasını ve üretim sürecinin, hatanın bir daha yinelenmesine imkan vermeyecek şekilde yeniden düzenlenmesini içermektedir. Bütün bunlar üretim akışı sırasında,gerektiğinde üretim hattının durdurulmasıyla ve bizzat üretimi gerçekleştiren ve kalite kontrol işinin asıl uzmanı olmayan çalışanlarca gerçekleştirilmektedir. Bu uygulamalar başlıca iki koşulun yerine getirilmesini gerektirmektedir.Bunlar, iş akış şemasının en ince ayrıntısına kadar tanımlanması ile yetki, sorumluluk ve insiyatifin en uç birimlere kadar arttırılmasıdır. Bu uygulamanın en önemli ara çıktısı, giderek gerçek amacından ve

işlevinden uzaklaşmış,"denetim-kontrol" elemanlarına olan ihtiyacın en aza indirilmesi ve hiyerarşik yapının yalınlaşmasıdır.

Tüm bunları Birinci Basamak Sağlık Hizmetleri diline tercüme edersek, kendini "yönetimde yerelleşme" kavramı içinde bulan, yetki ve sorumluluğun paylaşılması, personelin yeterli ve gerçekçi iş tanımlarının yapılması ve öz denetim mekanizmalarının kurulmasıdır. Kalitenin arttırılmasının ve sürdürülmesinin temel nedeni, rekabette avantaj sağlayarak pazar payının arttırılmasıdır. **Birinci basamak sağlık hizmetlerinde Pazar payının arttırılması demek, birinci basamak sağlık hizmeti veren kurumlara ilk başvurunun arttırılması ve sağlık sorunlarının öngörüldüğü şekilde, yaklaşık % 95' inin bu basamakta çözülebilmesi demektir.** Bu durum aynı zamanda işlemeyen sevk zincirinin önünün açılması anlamına da gelmektedir. Toplam olarak kaliteyi yükseltmenin yolu, temel olarak personelin nitel ve nicel yönden performansının arttırılmasına dayanmaktadır. Bireysel performans derecelerinin yükselmesi, sonuçta kurum performansı ve kalitesi olarak yansıyacaktır. Performansın başlıca iki boyutu vardır. Nitel boyutu olabildiğince az hatalı, tam zamanında ve sürekli gelişime yönelik üretim yapmayı tanımlamaktadır. Nicel boyutu ise en az maliyetle en çok üretim yapmayı tanımlamaktadır. Bu performans standartlarını yükseltmenin en gerçekçi yolu da kaliteli ve sürekli bir eğitim ile gerçekçi motivasyon önlemleri almaktan geçmektedir. **Bu uygulamada çıkış noktası, gerek personel, gerekse hizmet götürülen kitle olsun insan unsurunu merkeze koymaktır.** Performans değerlendirilmesi noktasında, sağlık sektörü özellikle de birinci basamak sağlık hizmetlerinde en önemli güçlük, personelin performans standartlarının objektif olarak belirlenebilmesidir. Çok güvenilir ve objektif bir yöntemin varlığından söz etmek mümkün değildir. Performansı değerlendirmenin en uygun yolu olarak kullanıcı memnuniyetini saptamak gösterilmektedir. Burada en kritik tartışma noktası, kullanıcının süreç memnuniyetinin mi? yoksa sonuç memnuniyetinin mi? baz alınacağıdır. Ancak son zamanlarda üzerinde çok durulan "Algılanan Sağlık" kavramı ile birlikte geliştirilen parametre ve formüller, yanlılığı en aza indirirken, hemen her toplumda ve yaş grubunda hizmetin kalitesini ölçmek için kullanılabilecek bilgiler sağlayabilmektedir.

Toplam kalite yönetimi felsefesini hayata geçirmek üzere öne çıkan en önemli kavramlar "Eğitim, Sorumluluk / Yetki devri ve Katılımdır" Sürekli ve etkili bir eğitim olmaksızın ve gerek kurum içi, gerekse sunduğumuz hizmetlere toplumun katılımını sağlamadan, bırakın kalitenin sağlanıp sürdürülmesini, tatmin edici bir hizmetten bahsetmek imkansızdır. Sağlık hizmetlerine Toplumun planlama uygulama ve değerlendirme aşamalarında katılımı düşüncesi üzerinde durmak gerekir. Çünkü sunulan hizmetin kalitesini değerlendirecek olan kullanıcı yani toplumdur. Hizmetin üretiminin her aşamasına katılan toplum, alacağı hizmetin düzeyini belirlemekte ve değerlendirmekte etkin olacağı için kendisini tatmin edecek bir hizmet düzeyini ve bu düzeyin sürdürülmesini sağlayacaktır. Böylece ideal bir toplum katılımı ile belki de hizmetin kalitesini ölçme zorunluluğu da ortadan kalkacaktır. Çünkü zaten toplumu tatmin eden, bu açıdan da kaliteli bir hizmet üretilecektir. **Toplam kalite yönetimi felsefesi, kaynakları en iyi şekilde kullanmanın ve en iyi hizmeti sunmanın yolu olarak gözükmektedir. Sağlıkta kalite anlayışı da "hasta ve sağlık çalışanlarının beklentilerinin en iyi şekilde karşılanmasını ifade etmektedir.** İşyerinde başarılı bir sağlık ve güvenlik yönetiminden kastedilen; o işyerinde meslek hastalığı oluşmaması, iş kazası, yaralanma, çalışanlara zarar veren kötü olaylar, etkenler ve maddi kayıpların olmamasıdır.Tam olarak bu hedefe ulaşılamasa da etkin bir sağlık ve güvenlik planlaması ile sayılan bu olumsuzlukları asgari düzeye indirmek mümkündür. Etkin planlamanın ilk adımları daha işletmenin kuruluş aşamasında atılmalıdır. İşyeri hekimi bu sürece tanıklık etmeli ve kuruluş aşamasında gerekli olan fiziksel kaynaklar, insan gücü ve gerekli bilgi konusunda danışmanlık görevini yerine getirmelidir. İnsan gücü olarak; yasal olarak da belirtildiği gibi, "işe uygun çalışan" seçimi işe giriş muayenesinde işyeri hekiminin sorumluluğundadır. Üretim sürecinde iş ve çalışanlar etkileşmeye başladığı anda riskler ortaya çıkmaya başlar.Bu süreçte amaç; işletmenin içindeki riskleri azaltmak yada tamamen ortadan kaldırmak ve sürekliliğini sağlamak için "pozitif sağlık ve güvenlik kültürünü" yaratmaktır. "Pozitif sağlık ve güvenlik kültürünü" oluşturmanın yolu, iletişim, işbirliği, yeterlilik ve denetimden geçer.

İletişim: Varolan sorunlar konusunda tüm yönetim kademeleri bilgilendirilmeli, kurallar, gelişmeler bülten-gazete gibi iletişim kanalları kullanılarak yaygınlaştırılmalıdır. Diğer işletmelerden sağlanan bilgiler de aynı şekilde paylaşılmalıdır.

İşbirliği: İşçi sağlığı ve iş güvenliği kurulları işletilmeli; bu toplantılar birer problem çözme toplantısına dönüştürülmelidir.

Yeterlilik: İşe girişten itibaren adaptasyon eğitimi, riskler konusunda bilgilendirme, genel sağlık konularında eğitim, mesleksel risklere karşı korunma ve izlemdir. Sağlık ve güvenlik planlamalarının temel amacı etkili bir risk kontrolünü başarmak için gerekli girişimleri belirlemektir. Bu aşamada sağlık ve

güvenlik risklerinin işyeri hekiminin de içinde bulunduğu bir ekip tarafından değerlendirilmesi gerekmektedir. İnsani yaratıcı kapasiteden işletme verimliliği lehine daha çok yararlanılması gerektiği yönündeki argümanların güçlenmesi, kayıpların minimizasyonunun kritik önem kazanması, çalışanların nitelik dokusunun zenginleşmesi ve beklentilerinin artması, toplumsal ve etik sorumluluklardan kaçınmanın giderek başka dar boğazları göğüslemeyi zorunlu hale getirmesi vb. gelişmeler işletmelerde insan faktörüne eskiye oranla daha merkezi bir önem kazandırmış gibi gözüküyor. Sağlık, güvenlik ve çevre gibi maliyet faktörlerinden sıyrılmanın yollarını bulurken daha gözü kara davranabilen ve hızlı büyüme hırsıyla her yolu deneyebilen işletmelerin, böylelikle elde ettikleri rekabet avantajını sınırlandırmak için,-büyüme ve güçlenme açısından kritik noktayı geçmenin güvenini taşıyan işletmelerin lehine-bir bariyer işlevi de gören **"konsensus normları"**(ISO 9000, QS 9000 vb) nın kapsamı daha da genişleyip sağlık ve çevre boyutlarını (ISO 14001, OHSAS 18001) içerir hale geliyor.Diğer yandan bu yeni kavramlar, hassasiyetler, bilgi ve donanımı, teknoloji ve altyapı gerektiriyor. Yani bir sektör/pazar oluşuyor.

Sonuç olarak farklı nedenler ve dinamiklerle işletmelerde önleyici, koruyucu sağlık servisinin önemine, yine düne göre göreceli olarak daha fazla vurgu yapan bir yönetim anlayışı gelişiyor. Çünkü işletmelerin işlerinden, operasyonlarından, hammadde, yarı mamül ve mamül maddeleri, makine ve donanımlarından, bunların temizlik, bakım ve onarım faaliyetlerinden vb. kaynaklanan sağlık etkilerinin belirlenmesi, değerlendirilmesi ve zararlı etkilerin koruyucu, önleyici bir anlayışla minimize edilmesi ve izlenmesi, bu aktivitelerin bir yönetim sistemi anlayışı içinde yapılandırılması giderek bir zorunluluğa dönüşüyor.

Artık revirine kapanıp reçete tanzim ederek hastanelere sevk nedeniyle kaybolacak iş günlerini kurtaran hekim tipi, çalışanlar dışında, artık yönetimlerin de arzu etmediği bir figüre dönüşüyor. Geleneksel tedavi edici hekimlik, yakında işletmelerde yerini, işletmenin içine, üretim-yönetim fonksiyonlarına, sağlığı koruma ve geliştirme sorumluluğunun çalışanlar tarafından paylaşılması sürecine hızlandırıcı, kolaylaştırıcı aracılık işlevi üstlenerek katılan, koruyucu ve önleyici hekimlik anlayışına bırakacak gibi gözüküyor.

Sanayi alanındaki yeni eğilimler, yönelimler bir yana mesleki misyon ve duyarlılığın, profesyonel sorumluluğun bir gereği olarak hekimler, hastalanma yaralanma olmadan önce, olası etkenleri, nedenleri değerlendirebilmeli, bütünlüklü, sistematik, sürekli bir önleme, koruma, izleme programı geliştirebilmelidirler. Klasik terminoloji ile ifadelendirirsek; birincil korumanın gerçekleştirilebilmesi için maruziyetlerin , sıklık, süre, yoğunluk, vb. parametreleri de dikkate alarak değerlendirilmesi gerekiyor.

İş sağlığı ve güvenliği açısından riski değerlendirilecek olgular; iş kazaları ve meslek hastalıkları ile işe-iş aktivitelerine bağlı olarak ortaya çıkan veya seyri şiddetlenen diğer sağlık sorunlarıdır. Binalar, bina donanımları, makinalar, ekipmanlar, maddeler ve operasyonlar kazalara, zararlı durum ve kaynaklara maruziyette hastalıklara neden olabilmektedir. Önleme ve kontrol faaliyetleri için hangi öncelikleri gözeterek ne kadar zaman ayrılması, hangi kaynakların tahsis edilmesi gerektiğinin ortaya çıkarılabilmesi için; zararlı etkenlerin değerlendirilmesi ve derecelendirilmesi gereklidir. Katlanılabilir olanlarla acilen ortadan kaldırılması veya katlanılabilir düzeylere kadar azaltılması gerekli olan zararlı etkenleri ayıklamak için değerlendirilmeye ihtiyaç bulunmaktadır.

Risk değerlendirilmesi; mevcut bulunan tehlikelerden kaynaklanabilecek risklerin göreceli önem derecesini ortaya çıkarmak için yapılan bir iştir. Arkasından en etkin yöntemlerden başlayarak kontrollerin de tasarlanması gerekmektedir. Risklerin tamamı için nümerik bir hesaplama gerekli değildir. Ancak toksik malzemelere maruz kalmak ve zararlı enerjiler gibi sağlıkla ilgili risklerin değerlendirilmesinde ölçümlere gerek vardır. Örneğin; havadaki toz konsantrasyonunun, gürültü ve aydınlatma ile iyonize radyasyonun ölçülmesi gibi.

Daha güzel bir dünya ile birlikte daha güçlü, yurttaşları mutlu bir Türkiye en temel ortak özlemimiz. İnsanoğlunu diğer canlılardan ayıran en önemli özelliklerden biri de, özlemlerini gerçekleştirebilmek için gerekli araçları yaratabilme ve çözüm üretebilme yeteneği. O halde bu gerçekleştirilebilir bir özlem. Ancak önce yolun neresinde olduğumuzu doğru tespit edebilmemiz gerek.

Saygın ülke olmak için, vatandaş mutluluğunda hem yüksek bir performans sağlamamız, hem de böylesi bir performansa ulaşmak için oluşturduğumuz modellerle dünyaya örnekler sunmamız gerekiyor.Eğer kaliteli bir yaşam istiyorsak, sorumluluk almalı, hesap verebilirliği ve tutarlılığı her birimiz yaşamalıyız. Kendimizle giriştiğimiz hesaplaşmaya paralel olarak, toplumun önünde yeni bir ufuk açılması için harcanan çabalara, her birimiz kendi alanında katkıda bulunmalıyız.

Tüm özlemlerimizin olamasa bile bir çoğunun gerçekleştiği sağlıklı ve mutlu günler dileğiyle.

BİZLER VE KARTONSAN

Reis Pazarlama 1965 yılında, Refik Müstecaplıoğlu'nun şirketi olarak kağıt sanayiine katılmış olup, 1985 yılından itibaren de A.Ş'ye dönüşmüştür. Bugün 25 çalışanımızla ve Kuzey Amerika, Avrupa ve Uzak Doğu'da temsilciliğini yürütmekte olduğumuz 33 firma kanalıyla kağıt sanayiine takribi 100 milyon USD satış gerçekleştirmekteyiz.

Bu belge doğrultusunda, şirketimizde temsilciliğini yapmakta olduğumuz şirketler ve müşterilerimiz arasında köprü görevini şeffaf ve doğru olarak tüm çalışanlarımızla birlikte bir takım çalışmasıyla yürütmekteyiz.

Temsilciliğini yürütmekte olduğumuz şirketlerden
Ekman: Kağıt sanayiinde 200.yılını geçtiğimiz yıl tamamlamış bulunan İsveç orijinli bu grup kanalıyla selüloz ve kağıt
Imerys: Kuşe kaolin, dolgu kaolini, kalsiyum karbonat
Tamfelt/Finlandiya: Keçe , Elek
Andritz/Avusturya: Hamur hazırlama ekipmanları
Bielomatik-Jagenberg/Almanya: Arzani makas ve ambalajlama makinaları
Sulzer/Finlandiya: Pompalar ve karıştırıcılar
IKS/Almanya: Bıçaklar ve raspalar
Rıf /İtalya: Vals imalatı,kaplanması ve yerinde taşlanması islemleri
Ipack/Tayvan: Oluklu ve kağıt makinaları satışlarımızı gerçekleştirmekteyiz.
Reis Pazarlama ve Tic.A.Ş., satış acentası şirketler arasında ilk firma olarak 1999 yılında RWTÜV / Almanya'dan aldığı ISO9002 belgesini, bu yıl ISO9001:2001 versiyonuna göre yenilemiştir.

Yine bu sistem paralelinde tüm paydaşlarımızla birlikte hizmet kalitemizi doruğa ulaştırmayı hedeflemekteyiz. Kartonsan ile ilişkilerimizin başlangıcı Kartonsan'nın kuruluş çalışmaları ile başlamış olup, bugün selüloz, keçe-elek, kaolin, hamur hazırlama ekipmaları, bıçaklar, arzani makas gruplarıyla sürdürmekteyiz. Türkiye'de sektörün lideri aynı zamanda da dünyanın ileri gelen karton üreticilerinden biri olan Kartonsan A.Ş'ye verdiğimiz hizmetin ALICI-SATICI ikilemesi ötesinde büyük bir manevi anlam taşıdığını düşünüyoruz. Bu düşünce doğrultusunda "sürekli gelişme anlayışı" içinde vermiş olduğumuz teknik hizmetler, servis , eğitim, düzenlemiş olduğumuz seminerlerle aktardığımız yeni teknoloji bilgilerinden Kartonsan A.Ş'nin en iyi şekilde yararlanabilmesi için elimizden geleni yapmaya devam edeceğiz.

İşbirliğimizin uzun dönemli devamının tam inancıyla Kartonsan ailesine sevgi ve saygılarımızı sunuyoruz.

Tülay Filiz

BİR ZAMANLAR İZMİT...

Dünya sıralamasında konumu ne olur bilemem ama İzmit'in kimlik değiştirme özelliği onu Türkiye şampiyonu yapabilir. Annemin, babamın doğup büyüdüğü, benim de yaşamımı sürdürdüğüm bu kent cennetten cehenneme dönüşün en belirgin örneği oldu. Bırakın annemin, babamın çocukluğundaki, gençliğindeki güzelliğini, ben de ömrümün 20 yıla yakın bir bölümünü en güzel yeşillikler, en mavi deniz, pırıl pırıl göller ve derelerde yaşadım. Baharları ve kış aylarını kent merkezine çok yakın olan evimizde, yaz aylarını da Tütünçiftlik'te kumsalın bittiği yerde gül bahçesi başlayan evimizde geçirirdik. Sahildeki tüm evlerin ön bahçeleri rengarenk çiçeklerle örtülü, arka bahçeleri ise meyva ağaçları ile gölgeli idi. Kardeşim Nuray ve ben, sabah kahvaltıdan sonra giydiğimiz mayolarımızı ancak gün batımında çıkarırdık. Sahildeki pırıl pırıl kum, denizde de insan boyunu geçen bir mesafeye kadar devam eder, ondan sonra ise denizin rengini zümrüt yeşiline çeviren sazlık kısım başlardı. Öğle sıcağında bile balığa çıktığımızda, bir gaz tenekesi istavritten azıyla dönmezdik. Her kürek çekişte suları yararak adeta motorlu gibi yol alan kayığımızı dönüşte ya evlerin önündeki tahta iskeleye ustaca manevralarla yanaştırır, ya da son bir iki hızlı kürek çekişle yarı beline kadar kuma çıkarırdık. Günün deniz dışındaki saatleri bahçelerden meyva aşırarak, yeni sağılmış inek sütü içerek, köpeğimiz Hamit ile oynayarak geçerdi. Tabii, bu arada bizi şarpisine alıp gezdirecek bir abi bulduğumuzda mavi denizin üzerindeki beyaz köpükleri seyredip, rüzgarın sesini dinleyerek körfeze açılmak büyük piyango olurdu. Akşam saatlerinde babalarla çıkılan balıktan, istavritin yanısıra uskumru, izmarit, kırlangıç avlayarak dönülürdü. Kumsalda ayıklanan balıklar tavaya atıldıklarında kuyrukları kıvrılır, sofrada salata eşliğinde çıtır, çıtır yenilirdi. Elektriğin olmadığı, jeneratörle aydınlandığımız dönemlerde sanki geceler daha eğlenceli geçerdi. Yerde yakılan ateşin etrafında şarkılar söylenir, birlikte yapılan ateş dansını, amcamın esprili kantoları izlerdi. İzmit körfezinin kıyısında kirazı ile ünlü Yarımca'nın komşusu Tütünçiftlik'te yazlarımız böyle geçer, okulların açılmasına yakın döndüğümüz İzmit'te ise bizi başka güzellikler beklerdi. Kent merkezindeki evimizin çevresi yine babamın özenle baktığı çiçekler ve meyva ağaçları ile bezeliydi. Bugün bile hava kirliliğine dayanmaya çalışan iki mandalina ağacımız, dev bir palmiyemiz yaşamlarını sürdürüyorlar. Balkonlardan sarkan kadife rengi sarmaşık gülleri, kırk goncalar ise hayal oldu. Önce evimizin çevresini olabilecek en yakın mesafeden kuşatan apartmanlar güneşlerini engelledi, sonra da havanın kirliliği ile türeyen bir sürü zararlı böcek onları yok etti. Şimdi 3 metre ilerisinde siyah bir duvar bulunan ön balkonumuzdan, sahildeki çay bahçelerinde oturan, yürüyüş yapan insanları görür, canım Keltepe'nin kusursuz güzelliğini seyrederdik. Bahçeye, balkona çıktığımızda duyduğumuz koku yalnızca hanımeli ya da yasemen kokusu idi. Mevsime göre değişen meyvalarla ilişkimiz yaz düzeninde sürerdi. Yani, hangi komşunun bahçesinde ilk erikler, ilk ayvalar ya da narlar olmuşsa mahallemizin tüm çocukları oradaydı. Çitlenbik, hünnap gibi o günlerde pek önemsemediğimiz meyvaları artık görmek bile

mümkün olmuyor. Kış aylarında evimizin bulunduğu yokuştan kayanların neşesi, diğer mevsimlerde de kızağının altına sabun sürüp kayan çocukların coşkusu ile sürerdi. Yine söylemeden geçemeyeceğim, şimdi park eden sayısız araç nedeniyle ne kış, ne yaz, ne gece, ne gündüz çocukların böyle bir keyfi yok. Erkek çocukların futbol, bilye oynadığı arsaların yerini de tabii ki apartmanlar aldı. Diyeceksiniz ki, bu değişim her kentte az veya çok görülebilir. Ancak, İzmit konumu ve doğası nedeniyle Türkiye'nin bir çok kentinden daha güzel, daha talihli bir kentti. Bugün yaşadığı betonlaşma ve çevre kirliliği de diğer kentlerin yaşadığından fazla. Biz İzmitliler çok büyük bir değişimi izledik. Kokladığım havanın, yüzdüğüm denizin ilk kirliliği ile 1966 yılında karşılaştım. Ondan sonrası ise malum...Sayısı 1000'in üzerinde sanayi kuruluşu, Türkiye'nin en yoğun araç trafiği, üstüne üstlük bir de Klinik ve Tehlikeli Atık Yakma Tesisi, kirli deniz, kokan hava yani dünyada cehennemin ta kendisi. Ama ben sizlere stresli insanların yaşadığı, hastalık kaynağı bugünün İzmit'ini değil anılarda kalan o güzelim İzmit'i anlatmaya devam etmek istiyorum. Kendi anılarımdaki İzmit doğa açısından annemin, babamın anlattıklarından çok farklı değil. Ancak, onların yaşadığı yıllarda insan ilişkileri, yaşam şartları benim anlattığım 50'li, 60'lı yıllara kıyasla çok farklı. Tabii ki, doğanın eldeğmemişliği de. Örneğin, Kiraz deresi kenarında yaptıkları piknikte yüzüp, balık tuttuktan sonra ağaçların altında hazırlanan sofraya kurulduklarında, annesinin babama "Sofrada suyumuz yok, gidip derenin derin bir yerinden sürahiyi dolduruver oğlum" dediği günleri yaşamadım. Babam bu anısını anlatırken "Annem 'Dereden sürahiyi dolduruver' dediğinde ben de zaten soyunuk durumda olduğumdan tekrar dereye atlar, en derin yerden sürahiyi doldururdum, yemekte afiyetle bu suyu içerdik" diyor. Son yıllarda İzmit'i meşhur eden pis kokunun kaynağı olan derenin o günlerde böylesine temiz olduğuna inanmak ne kadar güç. 1930'lu ve 40'lı yıllarda İzmit'teki sosyal yaşam oldukça hareketli imiş. Babam, o yıllarda kentte 15 tane bahçe sineması olduğunu söylüyor. Ayrıca; bayram yerleri, çadır tiyatroları, çeşitli mesire yerleri kentte yaşayanların her gününü renklendirebiliyormuş. Şimdi İzmit Lisesi'nin bulunduğu kent merkezindeki alanda kurulan bayram yerinde bakın neler bulunurmuş; "Anbar Bahçesi dediğimiz meydanda kurulan bayram yerinin bir köşesinde küçük çocuklar için dört köşe beşik salıncaklar, diğer köşede büyük çocuklar için yaylı salıncaklar, en dipte de büyükler için kayık salıncaklar kurulurdu. Çok süslü atlarla küçük turlar yapılır, ip cambazları seyredilir, çeşitli satıcılardan renkli macunlar, pamuk helvalar, şambaba tatlıları alınırdı. Bir köşede kuvvet denemesi yapılan küçük bir top arabası vardı. Bu top arabası meyilli bir ray üstünde itilerek tepede duran kulübeye çarptırılırdı. Eğer iten kişi yeterince güçlüyse top arabası kulübeye çarpar ve bir patlama sesi duyulurdu. Bayram yerinin büyük bir kısmını çadır tiyatrosu işgal ederdi. Devamlı olarak program yapan çadır tiyatrosuna giriş ücreti 5 kuruş olup önce kantolar, düettolar söylenir, sonra yarım saat kadar sürecek bir temsil oynanırdı. Sahneye kadın çıkmadığı için zenne denen, kadın kıyafetine girmiş erkekler rol yapardı. Romanların oynandığı çadır tiyatrosunda o devrin en meşhuru Karagöz Hasan Efendi idi." İşte 80'e yakın yıldır İzmitli annem Lütfiye ve babam Nihat Durak'ın İzmit'i de böyle bir yermiş. O yıllarla ilgili belleğimde kalan ilginç isimler var. Bunların bir kısmını ben de gördüm, bir çoğunu ise babamın anlattığı özellikleri ile biliyorum. İzmit'in pişmaniyesi, Saat Kulesi kadar özel olan bu kişiler herkesin sevecen bir tebessümle andığı ilginç şahsiyetler. Örneğin; "Anladın mı Mahmut"; 1930'lu yıllarda kentin en hareketli yerlerinden biri olan vapur iskelesinde sabahtan akşama kadar balık tutar, her kelimesinin başında anladın mı sözcüğünü kullanırmış. Aşık Memo; ağzı ve ayakları çarpık, zor yürüyen bir garibanmış ve daima "Yarın çekiliyor" diyerek piyango bileti satarmış. "Patlıcan Burunlu Hasan"ın yanında asla patlıcan sözcüğü kullanılmaz, yoksa ağır küfürler edermiş. "Basık Burunlu Hasan" çarşıda daima ilahi okuyarak gezer ve çeşitli hayvan seslerini taklit edermiş. Ve diğerleri... Biz çocukların "deli" diye adlandırdığımız bu kişiler yok artık İzmit'te. İzmit biz akıllılara kaldı...

Mehmet Talu Uray: Türkiye'nin Karton ihtiyacı 260 bin ton...

Sektörün gelişen devi: KARTONSAN

Kasım 2003 Sayısında Matbaa Haber Dergisi KARTONSAN'a geniş yer verdi.

Genel Müdürümüz Mehmet Talu URAY'la Kartonsan'ın hedefleri, Türkiye ve Avrupa'daki Pazar payını içeren söyleşi yapıldı. Yazıda Kartonsan'ın, Avrupa'nın 6. büyük karton üreticisi olarak kalitesini yükseltirken, yeni bir büyüme ve dışa açılma hamlesinin hazırlıklarını yaptığı vurgulandı.

Paylaşım Toplantıları

31 Aralık 2003 tarihinde Genel Müdürümüz Mehmet Talu URAY'ın katılımıyla fabrikada çalışanlarımıza yönelik Paylaşım Toplantısı düzenlendi. 2003 yılının genel değerlendirmesinin yapıldığı toplantıda çalışanlarımız her türlü konuda Genel Müdürümüz Mehmet Talu URAY' a sorular yönelttiler. 2004 yılında da Paylaşım Toplantıları devam edecektir.

Eğitime Katkı

Kartonsan tarafından Acil İhtiyaç Projesi Vakfı, Türk Eğitim Vakfı ve Çağdaş Eğitim Vakfına büro, mutfak ve ev eşyalarını kapsayan malzemeler bağışlandı. Bağışlanan büro, mutfak ve ev eşyalarını kapsayan malzemeler ihtiyaç sahiplerine ulaştırılmak üzere vakıfların depolarına gönderildi.

ZİYARETLER

İran Heyeti

5-12 Ocak 2004 tarihleri arasında İran müşterilerimizden Basteh Bandi Firmasından gelen 4 kişilik heyetin ziyareti gerçekleştirildi. Ziyaret programı içinde, kendilerine firmamız tanıtıldı ve fabrikada ürünlerimiz konusunda bilgilendirme yapıldı.

İstanbul Teknik Üniversitesi Öğrencileri

Aralık 2003'de İstanbul Teknik Üniversitesi İşletme Fakültesi Öğrencileri için Üretim Yönetimi konusunda teknik gezi düzenlendi. Teorik olarak okudukları derslerin pratik uygulamaları hakkında Kartonsan yöneticileri tarafından bilgilendirme yapıldı.

Fabrika Gezisi ve Eğitim Programı

22-23-24 Ekim 2003 tarihlerinde ticari müşterilerimizin pazarlama elemanlarına, sanayici müşterilerimizin yöneticilerine karton üretimi, Kartonsan ürün çeşitleri ve kullanım yerleri konusunda eğitim verildi. Fabrika gezisi ile sona eren eğitim programı müşterilerimiz tarafından beğeni ile karşılanarak tekrarı istendi.

Halki Palace Otel'de Toplantı

16-17 Ekim 2003 tarihleri arasında Kağıt-Karton Ambalaj Sanayicileri Derneği Üyeleri için Kartonsan tarafından Heybeliada Halki Palace Otel'de düzenlenen toplantıda Kalite Sistemleri Müdürü Erol GÜL tarafından Karton Ambalaj ve Çevre İlişkisi konusunda bilgilendirme yapıldı.

BASEV Seminer Salonu Kullanıma Açıldı

Bağcılar Yüzyıl Matbacılar Sitesi'nde sektör firmalarının eğitim ve tanıtım yapabilmeleri amacıyla BASEV (Basım Sanayii Eğitim Vakfı) Seminer Salonu firmamız tarafından tefriş edilerek 25 Şubat 2004 günü kokteyl düzenlenerek kullanıma açıldı.

2003 Yılı Değerlendirme Toplantısı

22 Şubat 2004 tarihinde İstanbul Sürmeli Otel'de Kartonsan A.Ş.'nin Genel Müdürü, Genel Müdür Yardımcıları, Departman Müdürleri, Bölüm Yöneticileri ve Departman çalışanlarının katıldığı 2003 yılı Değerlendirme Toplantısı yapıldı. Departmanların 2003 yılı hedefleri ve çalışmalarını içeren sunumlarının yanında 2004-2006 hedefleri de tüm çalışanlarla paylaşıldı.

İşyeri Hekimi Adayları Fabrikamızdaydı

17 Aralık 2003 'de Kocaeli Bölgesinde İşçi Sağlığı ve İşyeri Hekimliği uygulamalarında örnek olarak seçilen Kartonsan; Kocaeli Tabip Odası Başkanlığı tarafından A Tipi Sertifika Programına katılan İşyeri Hekimi adayları tarafından ziyaret edildi. Ziyaret sırasında İşçi Sağlığı ve İşyeri Hekimliği uygulamaları hakkında bilgi verildi. Bilgilendirme sonrasında İşyeri Hekimi adaylarına fabrika içinde gezi düzenlendi.

Spor Turnuvaları

Her yıl düzenlenen Kartonsan Spor Turnuvalarında; Voleybol'da 1. olan Üretim Hizmetleri, 2.olan Enmak, 3.olan Aslar, Basketbol'da 1. olan Bakım, 2. olan Matrix, 3. olan Üretim Hizmetleri takımlarına kupaları ve madalyaları düzenlenen bir törenle verildi.

DÜNYADAN

ŞAYILARLA QUEEN MARY 2

• Londra – New York arasını 6 günde aşıyor ve en ucuz oda 1,499 Dolar. Oysa uçak ile bu yolculuk 6 saat ve 300 Dolar. • Düdük çaldığında 10 mil öteden duyulabiliyor. • 2,000 banyo, 3,000 telefonu var. • Her iki yolcuya bir görevli düşüyor, yani 2,600 yolcu ve 1,300 görevli ile 3,900 kişi gemide konaklıyor. • Yıllık çay tüketimi olimpik bir yüzme havuzunu doldurabilir. • Mutfakta bir yılda 90 ton ananas ve 7,000 kutu çilek kullanılıyor. • Attığı demirlerin her biri 23 ton, ikisini kullanıyor, üçüncüsü yedek.

TELEVİZYON KABLOLARI DERDİNE SON

Balkonda ya da mutfakta televizyon seyretmek istediğinizde kabloların oralara uzanması mümkün olmuyor ve keyfiniz yarıda mı kalıyor? Artık dertlenmeyin, Çinli'ler bu sorununuzu çözdü. Shangai Visart Technologies firmasının Kasım ayında Las Vegas'taki Comdex fuarında tanıtımını yaptığı 17 inch LCD monitör hiç kablo gerektirmiyor. Ana merkezine 30 metre mesafeye kadar taşınabilen tekerlekli ekran ile, evinizin istediğiniz yerinde, sadece televizyon değil DVD bile seyredebileceksiniz. Cep telefonları ile aynı sistemde çalışan ekran lityum pili ile de 6 saat elektrik bağlantısına gerek duymadan çalışabiliyor. 2004 yılında tüm dünyada satışa sunulan cihazın ücreti 900 Dolar.

C VİTAMİNİ SİZİ GRİPTEN, NEZLEDEN KORUMAZ

Havaların soğuması ile birlikte her evde bir kişi hasta yatağında yerini almaya başladı. Ateşle, öksürükle, halsizlikle gelen grip bir yandan, aksırık, burun tıkanıklığı, boğaz ağrısı ile gelen nezle bir yandan, herkes eczanelere, manavlara koşmaya başladı. Virüsler giderek kılık değiştirdikçe, güçlendikçe bilim adamları da çare arayışlarını sürdürüyor. Ama ne yazık ki, eczane raflarını dolduran ucuz, pahalı hiçbir ilaç bu hastalıklara çare olamıyor. Parayı ilaçlara yatırmak yerine, istirahat ve bol vitamin, özellikle C vitamini yeterli diyenlerimiz de var. Parlak fikirli kimyacı Linus Pauling tarafından yapılan bir açıklama yıllardır grip, nezle mağdurlarına yol göstermişti :"Bol C vitamini bu hastalıkları önler, yakalanmışsanız bile süresini kısaltır." Ama şimdi bilim adamları diyor ki "Bu görüş yanlıştır!". Çeşitli hastalarla yapılan deneylerde C vitamininin nezle ve grip için hiçbir koruyucu, tedavi edici etkisinin olmadığı anlaşıldı. İki grup hastaya C vitamini verilip sadece bir gruba bu konuda açıklama yapıldı. Diğerleri ise C vitamini alıyorlar fakat aldıklarını bilmiyorlardı. Bilgi verilen grupta iyileşme görülürken, diğer grupta hiçbir fayda gözlenmedi. Uzun bir süredir, çok sayıda hasta ile yapılan bu deneylerden sonra tüm bilim adamlarının kabul ettiği bir sonuca ulaşıldı : çok miktarda C vitamini alınması sadece bir etki yapar : ishal. Yeni araştırmalar ne getirir bilinmez ama şimdilik gribin, nezlenin tek çaresi var, istirahat edip, iyileşmek için gereken sürenin dolmasını beklemek.

ÇİN'DE ELEKTRİKLER KESİK!

Tek odalı evlerinde Zihua çifti, üstlerinde kat kat kazaklar, ceketler ile mum ışığında oturuyorlar. Hunan bölgesinin başkenti Changsha'da herkes aynı durumda. Evler, dükkanlar, sokaklar karanlık ve soğuk. Ancak, halk hükümetten şikayetçi değil. "Ellerinden geleni yapıyorlar ama yeterli enerji yok " diyorlar.

Hunnan'daki mumlar Çin ekonomisinin kötü bir noktaya geldiğinin delili. Aşırı yoğunlaşan endüstri özellikle güney ve doğu bölgelerinde sürekli elektrik kesintilerine neden oluyor. Hükümet kampanyalarla halkı daha az elektrik kullanmaya çağırıyor. Büyükler hariç, sanayi kuruluşlarından imalatı düşürmelerini istiyor.

Çin'in 31 bölgesinden 21'inde giderek artan elektrik kesintileri için yakın gelecekte bir çözüm de görünmüyor.

20 yıllık ekonomik reform Çin'de milyonlarca insanı fakirlikten kurtarıp ev, araba sahibi, pahalı gezilere gidebilen kişiler haline getirdi ama hızlı gelişmenin gereklerinin karşılanmaması çok önemli bir sorunu da beraberinde getirdi. Ülkenin büyük bir kesiminde görülen elektrik kesintileri talebin arzı aşmaya başladığının göstergesi ve bu da Çinlileri çok tedirgin ediyor.

TÜRKİYE AVRUPA BİRLİĞİNİN 10 YENİ ÜYESİNDEN BİRİ Mİ?

1 Mayıs 2004 tarihinde Avrupa Birliği'ne katılacak 10 yeni üyenin hangi ülkeler olduğu konusunda sokaktaki vatandaşla yapılan bir araştırma oldukça şaşırtıcı sonuçlar verdi. Üye ülke vatandaşlarının bir çoğu, yeni üye olacak devletlerin başında Türkiye'yi saydılar. Bunun nedenini anlamak güç ama bakın yapılan araştırmada görüşülen kişilerden bazıları kimler ve röportajı yapan Newsweek muhabirine neler söylediler: *Barcelona sokaklarında karşılaştığım Carlos, El Pais'ten Der Spiegel'e çeşitle gazete ve dergileri izleyen, Dante'den kent mimarisine kadar çeşitli konularda görüşleri olan bir İspanyoldu. Birlikte bir bara girdik ve Avrupa Birliği'nin büyümesi konusunda sohbete başladık. Carlos'a, 2002 yılında yapılan bir araştırmada, İspanyolların %60'ının katılacak 10 yeni üye ülkeden birinin bile adını bilemedikleri sonucunun ortaya çıktığını söyledim. "Artık böyle bir şey olamaz" diye cevapladı Carlos " 1 Mayıs'a ne kaldı ki!"*

"Öyleyse sen bana yeni katılacak ülkeleri söyleyebilir misin?" deyince "Tabii ki" diye yanıtladı Carlos "İlk sıradaki ülke Türkiye."

"Hayır"

"Bulgaristan"

"Hayır"

"Romanya"

"Hayır"

"Polonya"

"Evet"

Ertesi gün bir markette Katarina ile görüştüm. İspanya'nın 17 bölgesinin özel peynirleri üzerine konuştuk. Sonra yeni üyeleri sordum. "Tabii ki önce Türkiye" dedi Katarina "sonra Bulgaristan, Romanya." O akşam görüştüğüm dil öğretmeni Türkiye, Bulgaristan, Romanya sıralamasını yapmadı. "Portekiz, Yunanistan, İrlanda" diye sıraladı yeni üyeleri. Ben "Onlar zaten üye" deyince de şaşkınlıkla "Ben nasıl bilemem, politika dersleri veren bir kişiyim. Tamam, tamam buldum Türkiye!" diye sürdürdü konuşmasını.

Yine de mutlulukla belirtmek isterim ki, Avrupalıların Avrupa Birliği konusundaki IQ derecesi yükseliyor. Hiçbir yeni üye adı belirtemeyen İspanyolların oranı %60'dan %18'e inmiş durumda. Avrupalılar "Aptal Amerikalılar" ile ve onların dünya bilgisinin yetersizliğiyle dalga geçmeyi çok severler ama kendi komşularını bile tanımamalarına ne demeli.

DAHA ÖNCE HİÇ

DÜŞÜNDÜNÜZ MÜ?

Zengin ve fakir ülkeler arasındaki fark ülkelerin yaşı değildir. Mesela, Hindistan ve Mısır gibi ülkelerin ikibin yıldan fazla geçmişi vardır ve fakirdirler. Oysa, Kanada, Avustralya ve Yeni Zellanda gibi 150 yıl önce isimleri bilinmeyen ülkeler kalkınmış ve zengin ülkelerdir. Doğal kaynakların var olup olmaması da zengin ülke - fakir ülke arasındaki farkı yaratmaz. Japonya ufacık bir adaya sıkışmış, %80 arazisi tarıma ve hayvancılığa uygun olmayan bir ülkedir ama, aynı zamanda dünyanın ikinci büyük ekonomisidir. Ülke dev bir yüzer fabrika gibidir, bütün dünyadan hammadde ithal eder, sonra da bütün dünyaya bitmiş ürün ihraç eder. Diğer bir örnek, kakao yetiştiremeyen ancak dünyanın en kaliteli çikolatasını üreten İsviçre'dir. 4 ay da sürse kısa yaz döneminde toprağı da ekerler, hayvancılık da yaparlar. Bu yetersizlikle bile ürettikleri süt ürünleri en iyi kalitededir. Bu küçük ülke yansıttığı güvenli, düzenli ve çalışkan ülke imajı sayesinde dünyanın para kasası olmayı başarmıştır. Zengin ve fakir ülkelerin yöneticilerini birbirleriyle karşılaştırdığınızda aralarında kayda değer önemli bir fark bulamazsınız. Irk ve deri rengi de önemli değildir. Kendi ülkelerinde tembel olarak tanınan işçiler aslında zengin Avrupa ülkelerinin arkasındaki ana üretici güçtür.

Peki; o zaman aradaki fark nereden gelmektedir. Fark uzun yıllardır kültür ve eğitim ile içlerine işlenen değişik bakış açısıdır. Zengin ve kalkınmış ülke insanlarının davranışlarını incelediğimizde, çoğunluğunun Temel ahlaki kurallar, Dürüstlük, Sorumluluk, Kanuna ve kurallara saygı, Başkalarının hakkına saygı, Çalışkanlık ve tasarrufluluk, Yatırım ve irade, Dakiklik ve inanç gibi prensiplere kalben inanarak haraket ettiğini görüyoruz. Geri kalmış ülkelerde nüfusun ancak çok küçük bir azınlığı bu prensiplerin tamamına inanmaktadır. Bir çok ülke doğal kaynakları olmadığı için veya doğa onlara karşı zalim davrandığı için değil, insanların çoğu doğru bakış açısına sahip olmadığı için fakirdir. Zengin ve kalkınmış ülkeleri o noktaya getiren prensiplere uymak ve bunları çocuklarımıza öğretmek konusunda daha duyarlı olmalıyız.

- Temel ahlaki kurallar
- Dürüstlük
- Sorumluluk
- Kanuna ve kurallara saygı
- Başkalarının hakkına saygı
- Çalışkanlık ve tasarrufluluk
- Yatırım ve irade
- Dakiklik ve inanç

ARAMIZA KATILANLAR

İSMAİL BARIŞ MİKYAS
Üretim Hizmetleri

ALTUĞ KUVANCI
Üretim

ERCAN İRİŞ
Üretim

NEZİH YAMAN
Üretim

SABRİ ACAR
Üretim

MELTEM DOĞAN
Mali İşler

ARAMIZDAN AYRILANLAR

- UFUK DEDEOĞLU
- ŞAH AHMET ŞİMŞEK
- MEHMET NURİ GÖKSU
- ALİ SARIKAYA
- RECEP GÜNDAĞ

Doğumlar

• MEHMET AKİF GÜLER	(Ömer Hakan)	19.06.2003
• MURAT AVCI	(Serenay)	10.07.2003
• HALİL İBRAHİM CEYLAN	(Ahmet Eren)	26.08.2003
• YALÇIN ÖZEL	(Berk)	22.02.2004
• ERCAN İRİŞ	(Erhan)	17.11.2003
• MESUT AKGÜL	(Zülal)	29.11.2003
• ZEKİ KAYA	(Sümeyye)	26.12.2003
• AYDIN ERBAY	(Mert Ahmet)	21.01.2004

Kartonsan
Karton Sanayi ve Ticaret A.Ş.
paylaşım

İmtiyaz Sahibi
Mehmet Talu Uray

Yayın Kurulu
Kaya Sarıcalı
Kemal Özkırım
Neşe Saktaş
Özlem Malkoç

Yayın Danışmanı
Adnan Filiz

Yazı İşleri Müdürü
Müge Gülbiter

Hazırlık
Ay Ajans Ltd. Şti.
Abdullah Ağa Mah.
Hamam sok. No:8
Beyleribeyi / İSTANBUL
Tel: (0216) 318 98 58 (pbx)
Faks: (0216) 318 67 34
www.ayajans.com
e-mail: ayajans@ayajans.com

Baskı
Ohan Matbaacılık Ltd. Şti.
Ayazağa Mah. Derebayı Sok.
Zağra İş Mrk. No:2
Maslak / İSTANBUL
Tel: (0212) 276 34 20

İdare Yeri
(Genel Müdürlük)
Ahan Erbulak Sok. No. 10
Maya Han Kat: 1-2-3
34394 Gayrettepe / İstanbul
Tel: (0212) 217 70 10 - 12 Hat
Fax: (0212) 217 67 12
www.kartonsan.com
e-mail: kartonsan@kartonsan.com.tr

Kartonsan

Müşterilerimiz, çalışanlarımız ve çevremiz bizim için önemlidir...

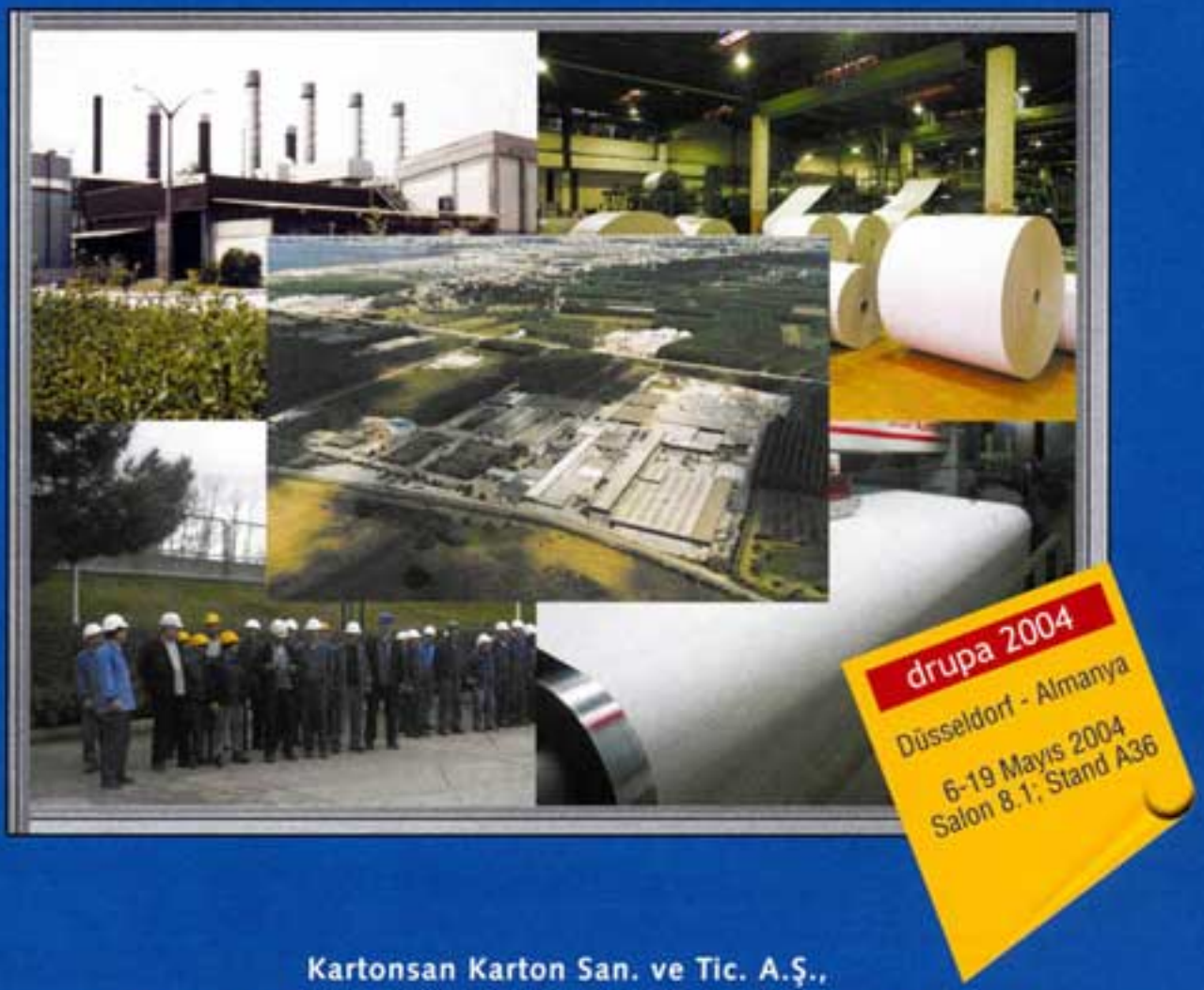

Kartonsan Karton San. ve Tic. A.Ş.,
kalite, iş sağlığı-güvenliği ve çevre yönetim sistemi belgelerine sahip olmanın haklı gururunu yaşıyor...

www.kartonsan.com

Genel Müdürlük : Altan Erbulak Sok. Maya Han No: 10 Kat: 2-3-4 Gayrettepe 34394 İstanbul Tel: (0212) 217 70 10 Faks: (0212) 217 67 12
Fabrika : Kullar Köyü 41001 İzmit Tel: (0262) 349 61 50 Faks: (0262) 349 33 00